

'Kunst moet niet naadloos overgaan in zaken'

Aegons kunstcurator Corrie van der Veen overweegt in de toekomst joint ventures met musea

Karel Ankerman
Den Haag

De tegelettert, timmerlieden en installateurs zijn bijna klaar met hun werk en zullen een dezer dagen het hoofdkantoor van Aegon in Den Haag verlaten. Corrie van der Veen, conservator van de kunstcollectie, kan aan de slag.

In de komende weken zullen de open kantoorlandschappen, de vergaderzalen en de spaarzaam overgebleven kamers van het kantoor Mariahoeve opnieuw ingericht worden met kunst. Na de renovatie, die drie jaar geleden van start ging, heeft het gebouw nog maar weinig muren. 'Het ophangen van schilderijen en grafiek en het plaatsen van driedimensionale kunstwerken wordt nog een hele klus', zegt Van der Veen. 'Bestaan de wanden zijn verbouwen of vervangen door glazen wanden. Er is nu als het ware één groot transparant openbaar gebied ontstaan.'

Op het eerste gezicht lijkt Van der Veen een vrouw met een ingetogen karakter die enthousiast over haar werk praat, privé liefst privé houdt en wars is van machtsvertoon. In de kunstwereld, waar het merendeel van haar vrouwelijke collega's in tinten van grijs en zwart rondloopt, kleedt Van der Veen zich in kleurige Italiaanse creaties. Hard werken moet ze. Niet alleen omdat ze ambitieus is, maar ook omdat het beheren van twee kunstcollecties hoge eisen stelt.

Ze is geboren in 1946 en sinds haar jonge jaren een zelfverklaard werkholic met werktijden die uitlopen tot in de late avonden. Van

'Kunst moet je telkens weer bewust maken van de andere kant van de samenleving'

der Veen is niet alleen verantwoordelijk voor de Aegon-collectie, maar is sinds 2002 tevens conservator van de NOG Collectie SNS Reaal Fonds. Het zijn beide bedrijfscollecties, maar het grote verschil is dat de NOG Collectie voornamelijk wordt uitgeleend aan culturele instellingen en dus niet in het eigen bedrijf te zien is.

Aegon kent nogal wat rechtsvoorgangers. Het bedrijf begon in 1759 in een pandje in het centrum van Haarlem met de coöperatieve uitvaartverzekeringen De Broederlijke Liefdesbeurs en eindigde in 1983 met de fusie tussen AGO en Ennia tot Aegon.

In dat jaar werd een begin gemaakt met het systematisch collecteren van kunst als onderdeel van de bedrijfscultuur. Maar de start van de opbouw van de kunstcollectie begon al in een eerder stadium. Begin jaren zeventig reed Van der Veen in een bestelwagen gevuld met grote portfoliomappen grafiek naar het Ennia-kantoor aan het Churchillplein in Den Haag. Op verzoek van de directie werden etsen, litho's en zeefdrukken aangekocht met als doel het kantoorpand aan te kleden met echte kunstwerken in plaats van posters. Van der Veen zegt: 'Het besef dat er toen al was om de medewerkers spontaan in contact te brengen met beeldende kunst getuigde van visie en cultuurbewust denken.'

Als uitloesel van het in de jaren negentig door toenmalig Aegon-bestuursvoorzitter Kees Storm operationeel gemaakte motto 'Respect people, make money, have fun' ligt er nog steeds een belangrijk accent op het thema mensbeeld.

De huidige collectie is onderverdeeld in een kerncollectie en een aankleedingscollectie en omvat inclusief grafiek en klassieke kunst ruim 1900 werken. Ook de kunstopdrachten aan Peter Struycken, waaronder de ruim spoogekleurde aluminium bollen in de centrale

'Kunstenaars laten je anders kijken, dat is een rijkdom.'

Foto: Angélique Swinkels

hal van het kantoor Mariahoeve in Den Haag en de monumentale muurtekening van Sol LeWitt in het kantoor in Leeuwarden, maken deel uit van het kunstbeleid.

Het grootste deel van de kunstwerken is niet toegankelijk voor het publiek, maar de veelzijdigheid van de collectie wordt zichtbaar in de recent verschenen cata-

logus 'Art for Sure' met interviews door Ad 's Gravesande met Aegons bestuursvoorzitter Alexander Wyngaerts en commissaris Karla Peijs en een overzichtskeuze van schilderijen, beelden en tekeningen.

In 1970 begon Van der Veen als adviseur beeldende kunst bij de stichting Kunst en Bedrijf in Am-

sterdam. In 1991 startte zij haar eigen adviesbureau Corryfe en begeleidde kunstopdrachten en bedrijfsfototoonstellingen zoals het Kunst aan Bod programma gedurende tien jaar in het Singermuseum in Laren. In datzelfde jaar werd Van der Veen kunstadviseur voor Aegon en daarmee verantwoordelijk voor het aankopen en beheren

van de collectie moderne en hedendaagse kunst.

Over de passie voor kunst en haar rol als adviseur zegt ze: 'Ik voel me vertegenwoordigster van de verwondering. Kunstenaars zetten je aan het denken, laten je anders kijken, dat is een rijkdom. Om die immateriële rijkdom over te brengen in een bedrijfsgerichte cultuur, daarvoor is eindeloos veel geduld nodig. Kunst moet vooral niet naadloos overgaan in de beleidsfilosofie van het zakendoen. Kunst moet zich vrij kunnen bewegen en je telkens weer bewust maken van de andere kant van de samenleving.'

In de kunstwereld wordt al jarenlang gediscussieerd over samenwerking tussen steeds verder uitdijende bedrijfscollecties en musea. Niet alleen om kunstwerken uit te wisselen maar ook om gezamenlijk exposities te organiseren en expertise te delen. Bij veel bedrijven liggen de aankoopbudgetten voor kunst inmiddels boven de aankoopbudgetten van musea.

Mede dankzij de Vereniging Bedrijfscollecties Nederland, VCBN, heeft de professionalisering van de bedrijfscollecties zich sterk ontwikkeld. Het lijkt volgens Van der Veen nu tijd om met musea over joint venture-programma's te discussiëren. 'Het zou toch geweldig zijn om te met elkaar te praten over het aankopen van specifieke kunstwerken die ook passen in het vermaelbeid van een museum? Je kunt het kunstwerk dan volgens gemaakt afspraak later schenken aan dat museum. Uiteindelijk krijgt het museum een aanvulling op de collectie die het wil en het bedrijf heeft in de toekomst zekerheid dat het kunstwerk goed geconserviseerd wordt. Als de overheid de culturele sector niet meer ondersteunt, blijft eens te meer onder de eenenoude mecenassengedachte er is om in ere te houden. Kortom, er valt nog heel veel te doen.'